

Program Profilaktyczo-Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 4 w Łąncucie im. Jana Pawła II w roku szkolnym 2021/2022

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2215).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz.1327).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz.910 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2182 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 z późn. zmianami.
- Statut Szkoły.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Łąncucie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz innowacji pedagogicznej „Jestem uczniem szkoły im. Jana Pawła II”.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku potrzeb uczniów. Analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki na podstawie: raportu zespołu ewaluacyjnego z przeprowadzonego badania ankietowego kierowanej do rodziców, uczniów, nauczycieli (Aneks), spostrzeżeń wychowawców klas. W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,

- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- funkcjonowanie uczniów wynikające z panującego stanu epidemiologicznego w kraju.

Czynnikami chroniącymi naszej szkoły są:

- Zaangażowanie szkoły w prowadzenie działań mających na celu rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich, przeciwdziałania agresji i zapobiegania zagrożeniom i uzależnieniom (papierosy, narkotyki, alkohol, internet).
- Dbanie o zdrowy styl życia dzieci i młodzieży.
- Działania ukierunkowane na wspomaganie fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego rozwoju ucznia.
- Świadomość uczniów w zakresie udzielanego w szkole wsparcia tj. uczniowie wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc.
- Poczucie wśród uczniów, że nauczyciele są życzliwi i udzielają uczniom pomocy oraz wsparcia.
- Wysokie poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły.
- Wrażliwość społeczna uczniów, angażujących się w działania o charakterze wolontaryjnym.

Czynniki ryzyka zdiagnozowane na podstawie wyników badań:

- Brak odpowiednich umiejętności wśród niektórych uczniów w radzeniu sobie z nieprzyjemnymi uczuciami.
- Brak dostatecznych kompetencji w radzeniu sobie w trudnej sytuacji (np. konflikty rówieśnicze).
- Istnienie rodzin niepełnych, rozbitych, o trudnej sytuacji życiowej.
- Niewystarczająca motywacja do nauki wśród niektórych uczniów, co przekłada się na niepowodzenia szkolne lub niskie wyniki w nauce.
- Trudności uczniów w zakresie zwracania się do nauczycieli ze swoimi problemami.
- Długi czas izolacji uczniów do środowiska szkolnego z powodu pandemii w roku szkolnym 2020/2021.

Misja szkoły

Jednym z głównych celów Szkoły Podstawowej nr 4 w Łąncucie jest systematyczne podnoszenie jakości jej pracy we wszystkich obszarach działalności. W naszej szkole panuje atmosfera przyjaźni i wzajemnej akceptacji. Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie oraz osiągał sukcesy na miarę swoich możliwości. Jesteśmy szkołą, która:

- zapewnia wszechstronny rozwój osobowości uczniów, uwzględniając ich indywidualne potrzeby,
- rozwija uzdolnienia i zainteresowania uczniów poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych i udział w różnorodnych konkursach,
- upowszechnia zdrowy styl życia, kształtując postawy prozdrowotne i proekologiczne,
- wychowuje w duchu patriotyzmu, uczy poszanowania historii narodu i tradycji regionu, jednocześnie otwiera uczniów na korzyści płynące z zachowania pokoju, przestrzegania praw człowieka, integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej,

- dąży do integracji społeczności uczniowskiej poprzez budowanie atmosfery akceptacji i tolerancji w relacjach uczniów wywodzących się z różnych środowisk rodzinnych,
- dba o właściwy klimat sprzyjający twórczej i efektywnej pracy,
- jest przyjazna dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wspomaga wychowawczą rolę rodziny, współdziałając z rodzicami (prawnymi opiekunami) w procesie kształcenia i wychowania,
- gwarantuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.

Misją naszej szkoły jest wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów, wrażliwego i otwartego na środowisko naturalne i społeczne w jakim funkcjonuje, pewnie poruszającego się w określonym kulturowo i światopoglądowo systemie wartości, odpowiedzialnego, prawego, krytycznego, tolerancyjnego i zdolnego do współdziałania.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 4 w Łańcucie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- szanuje dziedzictwo kulturowe,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, dąży do osiągnięcia sukcesu,
- jest kreatywny, potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności,
- jest odważny i samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- rozumie, że nauki zawarte w słowach Patrona, powinny mieć wpływ na kształtowanie osobowości i wybór drogi życiowej,
- jest przygotowany do następnego etapu nauki.

Założenia programu

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Łańcucie, jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne skierowane do dyrekcji szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współdziałaniu rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań.

Cele ogólne

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia;
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- wspieranie rozwoju intelektualnego np. poprzez rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość; rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania; rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- zachęcanie do aktywnego i zdrowego stylu życia;
- wdrażanie treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość; ukierunkowanie ucznia ku wartościom;
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

Cele szczegółowe

- kształtowanie postaw patriotycznych, wzbudzanie dumy z języka ojczystego, symboli narodowych, tradycji, kultury, historii i tożsamości narodowej;
- uświadomienie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie i grupie społecznej;
- rozwijanie nawyków samokształcenia i stałego doskonalenia się, inspirowanie uczniów do zdobywania wiedzy, rozwijania pasji i zainteresowań;
- motywowanie do samodzielnego rozwiązywania problemów, kształtowanie przedsiębiorczości i odpowiedzialności;
- rozwijanie kompetencji językowych, umiejętności słownych i zainteresowań czytelniczych;
- kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego wykorzystywania technologii informatycznej, urządzeń cyfrowych, świadomego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, telewizji i telefonach komórkowych oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej z poszanowaniem praw i godności innych użytkowników;
- rozwijanie i wzmacnianie indywidualnej relacji z uczniem, rozpoznawanie i rozwijanie potencjału ucznia stosownie do jego potrzeb, możliwości oraz predyspozycji i zasobów, jakie posiada;
- uwrażliwienie uczniów na potrzebę bezpieczeństwa w wymiarze państwowym, indywidualnym i zbiorowym, znajomość zasad postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń pochodzenia naturalnego i wywołanych przez człowieka;
- kształtowanie wśród uczniów potrzeby dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne oraz zachowań zagrażających zdrowiu i ich konsekwencji;
- motywowanie uczniów do nauki i wywiązywania się z obowiązków szkolnych;
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych;
- kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji w relacjach rówieśniczych;
- rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła i dokonywania właściwych wyborów;
- ukazywanie zgubnych konsekwencji agresji i przemocy rówieśniczej;
- uczenie szacunku i tolerancji dla innych (ich sposobu bycia, poglądów, wartości, przekonań, rasy, koloru skóry, narodowości);
- ukazywanie wartości płynących z koleżeństwa i przyjaźni;
- promowanie i uczenie właściwych norm zachowania, poszukiwania wartości i autorytetów;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i godności;
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje czyny;

- wdrażanie do rozumienia własnych, pozytywnych i negatywnych emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- wdrażanie do przestrzegania norm, zasad społecznych i moralnych;
- kształtowanie kultury osobistej;
- wyrównywanie braków kulturowych, edukacyjnych i socjalnych;
- informowanie o zagrożeniach płynących ze środków multimedialnych i skutków wynikających z niewłaściwego z nich korzystania;
- wyrównywanie deficytów i dysfunkcji rozwojowych u dzieci z trudnościami w nauce;
- poprawa komunikacji w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic;
- kształtowanie umiejętności pomocy i współpracy z innymi;
- rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, grupa rówieśnicza, społeczność lokalna, ogół społeczeństwa);
- stworzenie klimatu zaufania między nauczycielami, uczniami i rodzicami;
- dostarczenie wiedzy o substancjach uzależniających, psychotropowych, środkach zastępczych oraz substancjach psychoaktywnych i zagrożeniach wynikających z ich zażywania;
- uświadomienie i poszerzenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków;
- uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu właściwych postaw u swoich dzieci;
- wyrabianie wśród rodziców poczucia odpowiedzialności za wychowanie młodego człowieka;
- wdrażanie do przestrzegania zasad higieny i zdrowego stylu życia;
- promowanie aktywności fizycznej ważnej dla prawidłowego rozwoju psychomotorycznego dziecka i alternatywy na spędzanie wolnego czasu.

Obszary działań wychowawczo- profilaktycznych

Działalność **wychowawcza** w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność **edukacyjna** w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność **informacyjna** w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla wychowanków i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność **profilaktyczna** w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej, opiekuńczej,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- ma obowiązek niesienie wszechstronnej pomocy dzieciom, które padły ofiarą przestępczości,
- współpracuje z policją i sądem dla nieletnich (w razie potrzeby), kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych,

- reaguje w sposób zdecydowany na obecność w szkole osób obcych,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ocenie Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
- opracowują projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,

- analizują i rozwiązują bieżące problemy wychowawcze,
- ustalają potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowują analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

Rodzice:

- mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno- wychowawczych w danej klasie i szkole,
- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku,
- współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu,
- inicjuje działania dotyczące życia uczniów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

Formy pomocy wychowawczej dla uczniów w sytuacji zagrożenia:

- pomoc wychowawcy klasy,
- współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- współpraca z dyrektorem szkoły,
- kierowanie do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej/Specjalistycznej i pomoc dzieciom z różnymi zaburzeniami,
- współpraca z Policją i kuratorami sądowymi,
- współpraca z Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z Miejskim i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- udział dzieci w zajęciach opiekuńczo wychowawczych organizowanych w świetlicy szkolnej.

Szczegółowy plan realizacji działań wynikających ze szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1.Utożsamianie się z ojczyzną.	- Czczenie symboli narodowych, - poznawanie tradycji i obyczajów, - organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami państwowymi, - organizowanie wycieczek tematycznych.	- nauczyciele, - wychowawcy, - rodzice, -Samorząd Uczniowski	Uczeń zna swój kraj, symbole i historię, okazuje szacunek symbolom narodowym.
2.Doskonalenie poprawności językowej.	- Konkursy wiedzy o języku polskim, - promowanie czytelnictwa, - udział w akcjach czytelniczych, - głośne czytanie, - spotkania autorskie.	- nauczyciele, języka polskiego, - wychowawcy klas	Uczeń sprawnie posługuje się językiem literackim, zna literaturę polską, unika błędów językowych.
3.Kształtowanie postaw patriotycznych.	- Aktywny udział w obchodach świąt państwowych, - odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, - udział poczty sztandarowej, w uroczystościach państwowych.	- wszyscy nauczyciele, - Samorząd Uczniowski	Uczeń zna daty świąt państwowych, umie się godnie zachować w miejscach pamięci narodowej.

2. Bezpieczeństwo ucznia w środowisku.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Organizacja zajęć w szkole w trakcie epidemii COVID- 19	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki na lekcjach na temat wytycznych MZ, MEN i GIS, - zapoznanie z regulamin zachowania się w pracowni komputerowej, bibliotece, sali gimnastycznej i na boisku szkolnym oraz placu zabaw; - regularne zamieszczanie informacji na stronie internetowej, - dyżury nauczycieli w czasie przerw. 	- wszyscy nauczyciele	Uczeń nabył podstawową wiedzę na temat zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID -19
2. Zapoznanie uczniów i monitorowanie stosowania przez nich w praktyce, podstawowych przepisów ruchu drogowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z policjantem, - godziny wychowawcze dotyczące bezpiecznej drogi do szkoły, - lekcje na zajęciach technicznych poświęcone wychowaniu komunikacyjnemu, - organizowanie szkolnych konkursów dotyczących bezpieczeństwa dzieci, - promowanie zdrowego wypoczynku (wycieczki rowerowe), - organizowanie szkoleń dotyczący pierwszej pomocy przedmedycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - wychowawcy klas, - wszyscy nauczyciele 	<p>Uczeń zna i stosuje w praktyce zasady ruchu drogowego.</p> <p>Uczeń czuje się odpowiedzialny za zdrowie i życie swoje, innych osób.</p> <p>Uczeń szanuje swoje zdrowie.</p> <p>Uczeń zna zasady zdrowego stylu życia.</p> <p>Uczeń umie udzielić pomocy osobie poszkodowanej w wypadku.</p>
3.Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia, - zaznajomienie ze Statutem Szkoły, - organizowanie warsztatów „Odpowiedzialność prawna nieletnich”. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny 	<p>Uczeń wykazuje znajomość praw i obowiązków.</p> <p>Stosuje zasady zawarte w Statucie.</p>
4.Zapoznanie uczniów ze sposobami ochrony siebie	- Organizowanie warsztatów uczących umiejętności, społecznych, psychologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele, - pedagog szkolny, 	Uczeń reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania.

w sytuacji nacisku grupowego.	dotyczących odpiernia presji rówieśniczej otoczenia, - organizowanie warsztatów i lekcji kształtujących umiejętności odmawiania, - diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole, - przeprowadzanie zajęć nt. kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczenia umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji oraz zagrożenia.	- psycholog szkolny	Uczeń szanuje innych bez względu na ich poglądy. Uczeń radzi sobie w sytuacjach stresowych.
5. Kształtowanie asertywnych postaw.	- Kształtowanie oraz korygowanie postaw moralnych, - kształtowanie systemu wartości oraz charakterów uczniów, - organizowanie zajęć dotyczących asertywności.	- nauczyciele, - wychowawcy klas	Uczeń posiada wypracowane wzorce zachowań, jest asertywny.
6. Zapobieganie wagarom.	- Systematyczna kontrola frekwencji, - opracowanie procedury postępowania w przypadku wagarów, - zapoznanie uczniów z negatywnymi skutkami wagarów.	- wychowawcy, - pedagog szkolny, - wicedyrektor	Uczniowie nie wagarują.

3. Stymulowanie i wspieranie rozwoju ucznia, rozwijanie wolontariatu.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Dbłość o wszechstronny rozwój intelektualny ucznia.	- Organizowanie tygodni przedmiotowych, - udział w konkursach przedmiotowych w szkole i poza nią, - zorganizowanie Światowego Dnia Autyzmu.	- nauczyciele, - dyrektor, - nauczyciele wspomagający	Uczeń poszerza swoją wiedzę, rozwija umiejętności w tym wiedzę na temat autyzmu.

<p>2. Integrowanie uczniów, budowanie pozytywnych relacji w klasie i szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjno - adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, - zajęcia integracyjne dla klas, do których przychodzi nowy uczeń. - spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym, - udział uczniów w wycieczkach i uroczystościach klasowych, - przeprowadzanie wyborów do samorządu szkolnego i klasowego, - wspólne przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych - dbanie o estetykę sal lekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - wychowawcy świetlicy, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny 	<p>Uczeń jest zintegrowany z klasą, chętnie uczestniczy w uroczystościach klasowych, przestrzega ustalonych zobowiązań.</p>
<p>3. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole wywołane po nauce w systemie zdalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe i integracyjne, - zajęcia z wychowawcą, - zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań i sportowe, - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne, - zawody sportowe i konkursy, - działalność Samorządu Uczniowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotów, - nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny, - opiekun SU 	<p>Uczeń jest wdrażany do rozpoznawania emocji i uczuć.</p> <p>Ma rozwiniętą wrażliwość społeczną.</p> <p>Potrafi wyrażać własne uczucia.</p> <p>Komunikuje własne potrzeby i wywiera wpływ na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie.</p> <p>Uczeń potrafi współpracować w zespole rówieśniczym i z dorosłymi.</p>
<p>4. Poznawanie norm i zasad współżycia społecznego, uczenie odpowiedzialności za siebie i innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajamianie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania, - budowanie pozytywnych relacji w klasie poprzez wspólne projekty i metody aktywizujące, - stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny 	<p>Uczeń zna i stosuje normy współżycia społecznego.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - nauka postaw asertywnych, - uczenie metod rozwiązywania konfliktów, technik komunikacji i radzenia sobie ze stresem, - praca w samorządzie klasowym i szkolnym. 		
5. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualizacja kontaktu z uczniami, - systematyczne rozwiązywanie konfliktów i problemów, - przekazywanie uczniom wiedzy o instytucjach wspierających w trudnych sytuacjach życiowych, - wspólne tworzenie kontraktów klasowych i uczenie przestrzegania ich przez wszystkie strony, - nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia, - promowanie sukcesów (prezentowanie prac uczniów, zamieszczanie informacji o sukcesach uczniów), - podejmowanie działań diagnostycznych i doradczych w stosunku do uczniów wybitnie uzdolnionych, przewlekle chorych i zaburzonych, - samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog, - psycholog, - nauczyciele wspomagający, - wychowawcy świetlicy 	Uczeń dba o swój rozwój, rozpoznaje „mocne i słabe strony”, uczestniczy w dodatkowych zajęciach.
6. Kształtowanie hierarchii wartości oraz wzmacnianie realnego poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualizacja metod nauczania, - praca metodami aktywizującymi, diagnoza potrzeb uczniów, - organizowanie konkursów, - prowadzenie kół zainteresowań oraz zajęć wyrównawczych, - motywowanie i wspieranie uczniów do udziału w konkursach zewnętrznych, - pomoc psychologiczno – pedagogiczna, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny, - wychowawcy świetlicy, - nauczyciele wspomagający 	Uczeń szanuje siebie i innych, swoją postawą promuje pozytywne wzorce. Chętnie uczestniczy w zajęciach dodatkowych organizowanych w szkole.

	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych. - uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta, - stwarzanie warunków do samokształcenia, - motywowanie uczniów do samorozwoju, - otoczenie pomocą uczniów niedostosowanych społecznie i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - wspieranie uczniów zdolnych, - konsekwentne stosowanie zasad WSO, - wyrównywanie szans edukacyjnych. 		
7. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z systemem wartości, - uczenie rozróżniania pojęć: „idol”, „wzorzec osobowy”/”autorytet”, - promowanie pozytywnych wzorców osobowych, - rozwijanie umiejętności samooceny, - wpajanie nawyków higieny osobistej, - zachęcanie do odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych, - organizowanie pomocy koleżeńskiej, - samoocena podczas godzin z wychowawcą. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele religii i etyki - pedagog szkolny, - opiekunowie SU, - pielęgniarka szkolna 	<p>Uczeń jest tolerancyjny, z szacunkiem odnosi się do otoczenia.</p> <p>Akceptuje autorytety.</p> <p>Potrafi ponieść konsekwencje swoich zachowań.</p> <p>Właściwie reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania.</p>
8. Adaptacja uczniów klas czwartych do nowych warunków w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrożenie programu adaptacyjnego „Czwarta klasa jest OK” w ramach projektu Podkarpackiego Kuratora Oświaty „Serce i Pomoc”. 	<ul style="list-style-type: none"> - zespół ds. programu 	<p>Uczeń czuje się bezpieczne w szkole.</p> <p>Wie, jak radzić sobie ze stresem.</p> <p>Potrafi zgodnie współpracować w zespole.</p>

			<p>Jest akceptowany i wie, co świadczy o jego wyjątkowości.</p> <p>Rodzic ma poczucie, że jego dziecko jest bezpieczne w szkole.</p> <p>Współpracuje z nauczycielem.</p> <p>Czynnie uczestniczy w życiu klasowym.</p>
<p>9. Potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów wywołane pandemią COVID-19.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Systematycznie przypominać uczniom o możliwości skorzystania z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego, - współpraca z kuratorium oświaty, policją, prokuraturą, sądem dla nieletnich i innymi instytucjami (stowarzyszenia, fundacje) mogącymi pomóc szkole w rozwiązywaniu problemów dotyczących bezpieczeństwa m.in. upowszechnianie wiedzy o zasadach postępowania w sytuacjach nietypowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, - pedagogizacja uczniów i rodziców w zakresie zagrożeń, jakie mogą pojawić się środowisku rówieśniczym oraz umiejętności radzenia sobie w tych sytuacjach, - stosowanie pozytywnych wzmocnień wobec ucznia, dostrzeganie jego osiągnięć, podkreślanie mocnych stron, - mobilizowanie uczniów do systematycznej pracy oraz osiągania coraz lepszych wyników w nauce, - realizacja w szkole zajęć wspierających uczniów zgodnych ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem, - organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog/psycholog szkolny - wszyscy nauczyciele 	<p>Uczeń i rodzice mają świadomość w zakresie udzielanego w szkole wsparcia tj. wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc.</p> <p>Uczeń ma poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz wie, że nauczyciele są życzliwi i udzielają uczniom pomocy.</p>

	przez wychowawców i specjalistów szkolnych: psychologa, pedagoga, logopedy.		
10. Rozwijanie wolontariatu.	<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, - uczenie szacunku do osób starszych, - organizowanie pomocy koleżeńskiej, - zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, - organizacja kiermaszy świątecznych, - udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP, „Szlachetna paczka”, „Gwiazdka dla zwierzaka”), - poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, - przeprowadzanie zbiórek dla osób szczególnie potrzebujących. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samorząd Uczniowski, - nauczyciele, - pedagog/psycholog szkolny, - dyrektor, - wychowawcy świetlicy 	Uczeń rozumie ideę wolontariatu, chętnie bierze udział w akcjach charytatywnych.

4. Budowanie przynależności do "Małej Ojczyzny". Promowanie szkoły w środowisku lokalnym.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Poznawanie historii i tradycji regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy, - poznawanie historii, legend i podań związanych z "Małą Ojczyzną", - udział w konkursach wiedzy o regionie. 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice, - dziadkowie, - wychowawcy, - nauczyciele 	Uczeń utożsamia się z regionem, promuje jego wartości, orientuje się w bieżących problemach dzielnicy, miasta i okolicy.
2. Promowanie sylwetki Patrona szkoły w środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajamianie uczniów z kontekstem biograficznym i historycznym podczas lekcji: języka polskiego, historii i godzin z wychowawcą, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy, - wychowawcy świetlicy szkolnej, 	Uczeń zna twórczość patrona szkoły, aktywnie i z zaangażowaniem uczestniczy w uroczystościach

	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów wiedzy o patronie szkoły i jego twórczości, - obchody Dnia Patrona, - wystawa prac plastycznych związanych z życiem i działalnością Jana Pawła II, - wycieczki do Wadowic i Krakowa 	- nauczyciele religii/etyki	i konkursach szkolnych.
3.Promowanie szkoły w mediach i środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w uroczystościach patriotycznych na terenie miasta, - nawiązanie ścisłej i systematycznej współpracy z przedszkolami, - współpraca z Miejskim Domem Kultury i Biblioteką Miejską, - przekazywanie artykułów dotyczących działalności szkoły lokalnym mediom. 	- wszyscy nauczyciele	Uczeń wzorowo reprezentuje szkołę w środowisku lokalnym.

5. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1.Pogłębianie wiedzy uczniów dotyczącej zasad kulturalnego zachowania się.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia dotyczące kultury, bycia, umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, - eliminowanie agresji słownej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, -wychowawcy świetlicy 	Uczeń swoją postawą propaguje dobre wzorce.
2. Rozwijanie kompetencji językowych oraz pielęgnowanie kultury słowa.	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie języka literackiego i zachęcanie do czytania wartościowych książek, -organizowanie dnia życzliwości oraz dnia dobrego słowa, -brak akceptacji dla wszelkiego rodzaju „hejtu”, -wyrabianie nawyków kulturalnego zwracania się do siebie nawzajem. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele języka polskiego, - pracownik biblioteki, -opiekunowie SU, -wszyscy nauczyciele, - wychowawcy świetlicy 	<p>Uczeń ma bogaty zasób słów.</p> <p>Nie używa wulgaryzmów.</p> <p>W kulturalny sposób wypowiada się.</p>

<p>3.Kształtowanie wśród uczniów potrzeby efektywnego komunikowania się z innymi, podejmowania decyzji i rozpoznawania emocji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia mające na celu pomoc uczniom w poznaniu samych siebie, swoich zainteresowań i mocnych stron, - organizowanie warsztatów mających na celu integrację w zespole klasowym, - doskonalenie umiejętności nazywania i określania swoich uczuć, - doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia rozmów (negocjacji), - stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych ułatwiających radzenie sobie z napięciem, stresem, - wskazywanie pozytywnych sposobów na rozpoczęcie wspólnej zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog/psycholog szkolny, - wychowawcy klas 	<p>Uczeń potrafi zachować się w różnych sytuacjach.</p> <p>Uczeń szanuje poglądy innych.</p> <p>Uczeń wie, jak w pozytywny sposób rozwiązać konflikt.</p>
<p>4.Kształtowanie nawyków przestrzegania zasad BHP oraz bezpiecznego zachowania w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia wychowawcze dotyczące bezpieczeństwa na terenie szkoły, -zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w sytuacjach zagrożenia, -zajęcia profilaktyczne mające na celu uświadomienie uczniom odpowiedzialności karnej, -udział uczniów w konkursach dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa, -zajęcia dla uczniów z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, -przeprowadzanie próbnych ewakuacji, -udział uczniów w zajęciach edukacyjnych przeprowadzonych na terenie Straży Pożarnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, -nauczyciele, -pedagog, -dyrektor, -straż pożarna, -policja, -ratownik medyczny 	<p>Uczeń zna zasady BHP i potrafi ich przestrzegać.</p> <p>Wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia wewnętrznego lub zewnętrznego.</p> <p>Uczeń zna numery telefonu odpowiednich służb i potrafi powiadomić je o zagrożeniu.</p> <p>Uczeń ma świadomość odpowiedzialności karnej za swoje czyny.</p>
<p>5.Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce, - indywidualna pomoc i opieka nad uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog szkolny, 	<p>Uczeń jest asertywny.</p>

	<p>posiadającymi opinię i orzeczenie poradni psychologiczno - pedagogicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka asertywności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - poznanie sposobów rozładowywania napięcia emocjonalnego powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, - reagowanie na sygnały dotyczące przemocy, w tym stosowanie procedur Niebieskiej Karty. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy świetlicy 	<p>Uczeń potrafi wyrażać swoje poglądy.</p> <p>Uczeń reaguje na przejawy agresji.</p>
<p>6. Pogłębianie i wzmacnianie systemu wartości, wsparcia (przyjaźń, koleżeństwo, zaufanie, uczciwość).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z pozytywnymi i negatywnymi postaciami, wprowadzenie w świat wartości, prawa moralnego, - rozwijanie empatii, - nazywanie cech charakteru, które powinna posiadać osoba lubiana przez wszystkich. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy klas, - wychowawcy świetlicy 	<p>Uczeń szanuje siebie i innych.</p>
<p>7. Kształtowanie postawy akceptacji odmienności innego człowieka, uczenie tolerancji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, - integrowanie dzieci z uczniami pochodzącymi z innych państw oraz różnych wyznań i ras. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy 	<p>Uczeń dostrzega potrzeby osób niepełnosprawnych.</p> <p>Uczeń szanuje poglądy innych.</p> <p>Uczeń szanuje drugą osobę bez względu na narodowość, wyznanie, poglądy i rasę.</p>

8.Kształtowanie świadomego odbiorcy kultury.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w lekcjach muzealnych, - udział w spektaklach teatralnych, - wyjazdy do kina, lekcje kinowe, - udział w warsztatach rękodzieła, - udział w akcji ogólnopolskiej narodowe czytanie, - wystawy, - udział w koncertach filharmonii. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele 	<p>Uczeń zna zasady odpowiedniego zachowania się w miejscach kultury,</p> <p>Dostrzega wartość kultury i dorobek kulturalny ojczyzny.</p>
--	---	--	---

6. Zapobieganie uzależnieniom.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Prowadzenie profilaktyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> - Pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, - uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, - uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, - organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień, - kształtowanie postaw asertywnych, - informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele informatyki, - nauczyciele biologii, - pedagog szkolny, - instytucje wspierające szkołę 	<p>Uczeń zna mechanizmy uzależnień, potrafi zachować się asertywnie, w umiejętny sposób korzysta z mediów i komputera.</p>

2. Eliminowanie cyberprzemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie empatii, - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - warsztaty profilaktyczne, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - wychowawcy, - nauczyciele informatyki, - policja 	Uczeń potrafi wczuć się w rolę ofiary, jest świadom konsekwencji grożących sprawcom przemocy.
3. Uczenie świadomego i umiejętnego korzystania z Internetu.	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, - wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele informatyki, - nauczyciele wdz, - wychowawcy klas, - rodzice 	Uczeń nie podaje danych osobowych obcym, nie spotyka się z osobami znanymi tylko z sieci.

7. Edukacja prozdrowotna.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1. Dbanie o higienę czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie na terenie szkoły kół zainteresowań, - zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej (organizacja zawodów sportowych,) - organizacja wycieczek i wyjazdów na zielone szkoły, - organizowanie dyskotek szkolnych i klasowych, - organizowanie pikników rodzinnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - nauczyciele wychowania fizycznego, - wychowawcy, - opiekunowie SU 	Uczeń aktywnie uczestniczy w organizowanych na terenie szkoły zajęciach i zawodach sportowych oraz w wycieczkach szkolnych.
2. Wyrabianie zdrowych nawyków żywieniowych.	<ul style="list-style-type: none"> - Poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania, - układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele techniki, biologii, przyrody, - dyrektor szkoły, - wychowawcy klas, 	Uczeń odżywia się właściwie do swojego wieku, zna zasady właściwego planowania posiłków.

	- działania profilaktyczne związane z profilaktyką otyłości. -pogadanki dotyczące szkodliwości spożywania napojów energetyzujących. -dzień zdrowej żywności.	- pielęgniarka szkolna	
3.Dbanie o higieniczny tryb życia.	- Poszerzanie wiedzy uczniów na temat zmian zachodzących w organizmie człowieka podczas dojrzewania, - działania edukacyjne dotyczące wad postawy, - poszerzanie wiedzy na temat higieny jamy ustnej.	- pielęgniarka szkolna, - nauczyciele biologii, - wychowawcy	Uczeń dba o higienę osobistą.

8. Edukacja ekologiczna.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
1.Dbanie o środowisko naturalne.	- Wyrabianie nawyków segregowania odpadów, - zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, - udział w akcji „Sprzątanie świata”, - udział uczniów w konkursach ekologicznych, -rozmowy i dyskusje dotyczące oszczędnego gospodarowania energią elektryczną, -wyrabianie nawyków oszczędzania wody.	- nauczyciele biologii i przyrody, - wychowawcy klas, - nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczeń rozumie potrzebę ochrony środowiska naturalnego, segreguje śmieci, uczestniczy w konkursach ekologicznych.

Strategie i metody realizacji programu

Głównym i najważniejszym celem programu jest wspieranie ucznia w prawidłowym rozwoju pod względem: fizycznym, społecznym, psychicznym, duchowym oraz identyfikacja sukcesów i porażek wychowawczo – profilaktycznych szkoły. Program profilaktyczno – wychowawczy przewiduje realizację zadań przez całą społeczność szkolną. Osobami odpowiedzialnymi są:

- dyrektor szkoły,
- grono pedagogiczne,
- pedagog szkolny,
- psycholog,
- rodzice,

- pielęgniarka szkolna.

W swoich działaniach uczestnicy programu posłużą się następującymi strategiami metodami pracy:

1. Strategie informacyjne:

- spotkania ze specjalistami,
- programy informacyjne,
- filmy instruktażowe,
- prezentacje multimedialne,
- plakaty, ulotki informacyjne,
- materiały ze stron internetowych.

2. Strategie edukacyjne:

- gry i zabawy dydaktyczne,
- warsztaty,
- scenki rodzajowe i dramy,
- symulacje sytuacji,
- dyskusje,
- debaty,
- burze mózgów,
- wystawy i gazetki,
- konkursy, quizy,
- praca w grupach i zespołach zadaniowych,
- testy, ankiety.

3. Strategie działań alternatywnych:

- rozmowy indywidualne,
- spotkania z rodzicami, konsultacje, zebrania,
- koła zainteresowań,
- zajęcia integracyjne,
- zajęcia korekcyjno –kompensacyjne,
- rajdy i zajęcia sportowo- rekreacyjne,
- wycieczki i zielone szkoły,
- akcje ekologiczne i charytatywne
- uroczystości szkolne.

4. Strategie interwencyjne:

- na terenie szkoły,
- we współpracy z Policją, Sądem Rodzinnym,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna (specjalista),
- terapia indywidualna, grupowa, rodzinna (specjalista).

Ocena Programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Łąncucie będzie odbywała się poprzez kontrolowanie i wspomaganie efektów działań podejmowanych podczas realizacji programu.

Program profilaktyczno – wychowawczy może podlegać modyfikacjom w trakcie realizacji. Pojawienie się nowych zagrożeń, sytuacji i zdarzeń spowoduje konieczność wdrożenia kolejnych elementów, czy strategii działania. Zmiany w programie są zatwierdzane podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej.

Kryteria oceny:

Kryterium zgodności:

- zgodność programu z założonymi celami,
- zgodność celów z potrzebami adresatów programu.

Kryterium efektywności:

- weryfikacja efektów zamierzonych działań,
- ocena skuteczności realizacji programu,
- zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych,
- poprawa relacji i atmosfery w środowisku szkolnym,
- wzrost kompetencji uczestników programu.

Metody pozyskiwania informacji:

- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza osiągnięć uczniów,
- konsultacje z rodzicami,
- diagnoza
- opinie.

Ocenę przeprowadza się jeden raz w roku szkolnym. Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie badań, opracowanie materiałów i prezentację wyników są członkowie Zespołu do spraw Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Łąncucie został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 15 września 2021 r. po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Aneks

RAPORT ZESPOŁU EWALUACYJNEGO

Zespół ewaluacyjny przeprowadził ankietowanie wśród uczniów naszej szkoły (wrzesień - październik 2020, czerwiec 2021) w celu dokonania analizy ilościowej i jakościowej anonimowych ankiet wraz

ze wskazaniem na czynniki chroniące i czynniki ryzyka (art. 26 ustawy – Prawo oświatowe z dn. 1 września 2019r).

Grupę badawczą stanowili uczniowie klas I-III, uczniowie klas IV-VI oraz uczniowie klas VII-VIII. W badaniu wzięło udział 325 uczniów, co stanowi 87% wszystkich uczniów szkoły (373).

W klasach I-III kwestionariusz ankiety składał się z 6 pytań, w tym jedno z nich zawierało 10 odpowiedzi.

W klasach IV-VI kwestionariusz ankiety składał się z 10 pytań, w tym każde z nich zawierało kilkanaście odpowiedzi.

Ankieta dla klas VII-VIII zawierała 8 pytań, a 7 z nich miało kilkanaście odpowiedzi.

Tematyka pytań dla uczniów I-III dotyczyła przemocy psychicznej i fizycznej, problemów szkolnych, w tym wpływu rówieśników, poczucia bezpieczeństwa i radzenia sobie w życiu społecznym.

W klasach IV-VI badania dotyczyły zadowolenia z poczucia bezpieczeństwa osobistego, swojego wyglądu, życia w społeczeństwie, spędzania wolnego czasu. Badano też stosunek do obowiązków szkolnych, w tym wagarowanie, radzenie sobie z problemami oraz podatność na takie czynniki ryzyka, jak: zachęcanie do zachowań ryzykownych przez palenie papierosów i picie alkoholu oraz dręczenie innych przez bicie, przezywanie, obgadywanie i wykluczenie z grupy.

W klasach VII-VIII badania dotyczyły realizacji obowiązków szkolnych, w tym wagarów, wpływów grupy rówieśniczej na propozycję zachęcania do działań ryzykownych, takich jak picie alkoholu, palenie papierosów, zażywanie narkotyków, używanie dopalaczy, posługiwanie się wulgaryzmami oraz stosowanie przemocy fizycznej. Zapytano również o ustosunkowanie się do takich zachowań ryzykownych, jak: palenie papierosów, zażywanie leków w celu odurzenia, używanie dopalaczy, stosowanie wyzwisk i wulgaryzmów oraz używanie siły fizycznej (bicia) we wzajemnych relacjach.

Analiza przeprowadzonych ankiet oraz informacje od wychowawczyń klas I-III wskazują na następujące wnioski z badania:

W klasach I – III wyrażanie zachowań przez agresję fizyczną i psychiczną wskazuje, na to, że przez bicie, popychanie lub zaczepianie fizyczne problemy rozwiązuje bardzo często 1 (1%), często 1 (1%), czasami 19 (14%), rzadko 2 (1%), nigdy 119 (83%) uczniów.

Mówi o swoich potrzebach lub oczekiwaniach: bardzo często 10 (7%), często 3 (2%), czasami 27 (19%), nigdy 102 (72%) uczniów.

Zaś dokucza, przezywa kolegów/koleżanki z klasy: często 36 (26%), rzadko 4 (3%), nigdy 102 (71%) uczniów.

Konflikty z kolegami lub koleżankami z klasy miało: często 4 (3%), czasami 8 (6%), nigdy 130 (91%) uczniów.

Samodzielnie rozwiązywało problemy lub konflikty z innym uczniem często 6 (4%), czasami 4 (3%), rzadko 2 (1%), nigdy 130 (92%) uczniów.

Zdecydowana większość uczniów nie wykazuje zachowań agresywnych, natomiast niepokój budzą uczniowie, którzy rozwiązują problemy za pomocą siły.

W obszarze dotyczącym relacji rówieśniczych i zachowań podczas zajęć używanie wulgaryzmów w rozmowach lub podczas lekcji zdarza się często 3 (2%), czasami 3 (2%), rzadko 1 (1%), nigdy 135 (95%) uczniom.

Problem w niemożności usiedzenia na lekcji w ławce, kręcenie się, wstawanie dotyczy bardzo często 15 (11%), często 14 (10%), czasami 13 (9%), nigdy 100 (70%) uczniów.

Współpracę z kolegami lub koleżankami z klasy deklaruje bardzo często 15 (11%), często 25 (18%), czasami 8 (6%), nigdy 94 (65%) uczniów.

Pomoc kolegom lub koleżankom z klasy oferuje bardzo często 6 (4%), często 22 (16%), czasami 8 (6%), rzadko 2 (1%), nigdy 104 (73%) uczniów.

Aktywność na zajęciach w klasie, zgłaszanie się do odpowiedzi wykazuje często 77 (55%), nigdy 65 (45%) uczniów.

Podsumowując obszar II można stwierdzić, że 135 (95%) uczniów zachowuje się kulturalnie (nie używa wulgaryzmów), natomiast niepokojące jest to, że siedmioro dzieci (5%) w kontaktach społecznych przeklina.

Stosunek do obowiązków szkolnych i związane z tym nieodrabianie zadań, dotyczy czasami 15 (11%), rzadko 6 (4%), nigdy 121 (85%) uczniów.

Zaś niesłuchanie poleceń nauczyciela zdarza się bardzo często 45 (32%), często 20 (14%), czasami 3 (2%), nigdy 74 (52%) uczniom.

Inicjatywę, podejmowanie się nowych zadań wykazuje czasami 11 (8%), rzadko 5 (4%), nigdy 126 (88%) uczniów.

Na uwagę zasługuje fakt, że 121 (85%) uczniów zawsze ma odrobione zadania, a pozostali sporadycznie nie wywiązują się z tych obowiązków. Należy zastanowić się, dlaczego aż 45 (32%) dzieci bardzo często nie słucha poleceń nauczyciela.

Radzenie sobie w życiu społecznym (zespole klasowym), w tym umiejętność przeproszenia lub przyznania się do winy / błędu zdarza się często 32 (23%), czasami 5 (3%), rzadko 2 (1%), nigdy 103 (43%) uczniom.

Staranie się o zdobycie pochwał / punktów / dobrych ocen niż inni uczniowie w klasie dotyczy często 9 (6%), czasami 26 (18%), rzadko 2 (1%), nigdy 105 (75%) uczniów.

Dążenie do zrozumienia, jakie błędy uczniowie popełniają deklaruje często 18 (13%), rzadko 3 (2%), nigdy 121 (85%) uczniów.

Zajmowanie więcej uwagi nauczycielowi niż to jest potrzebne zdarza się często 1 (1%), czasami 8 (6%), rzadko 21 (15%), nigdy 112 (78%) uczniom.

Bycia traktowanym / traktowaną lepiej niż inni uczniowie wymaga często 2 (1%), czasami 18 (13%), nigdy 122 (86%) uczniów.

Przejawianie zainteresowania - dokładnym zrozumieniem tego, czego się uczyli wyraża często 40 (28%), czasami 2 (1%), nigdy 100 (71%) uczniów.

W swoje zdolności wierzy bardzo często 18 (13%), często 9 (6%), rzadko 1 (1%), nigdy 114 (80%) uczniów.

Podsumowując ten obszar należy zauważyć, że 122 (86%) uczniów nie chce być traktowana lepiej niż inni, natomiast zastanawiające jest to, dlaczego aż 114 (80%) uczniów nie wierzy w swoje możliwości.

Wychowawczynie I-III wskazują, że powodem niewłaściwych zachowań uczniów są między innymi agresja słowna i fizyczna, autyzm i zespół Aspergera, nadpobudliwość, zaburzenia zachowania, skomplikowana sytuacja rodzinna (rodziny rozbite, rodziny zrekonstruowane, niewydolność wychowawcza rodziców). Natomiast pomocą w korygowaniu postaw dzieci są zajęcia, z jakich

korzystają w szkole tj. zajęcia rewalidacyjne, zajęcia logopedyczne, kółka zainteresowań (basen, chór, koło plastyczne), zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z wychowawcą.

Analiza przeprowadzonych ankiet w klasach IV-VI wskazuje na następujące wnioski z badania:

W klasach IV – VI badając poziom ogólnego zadowolenia dzieci daje się zauważyć, że z osobistego poczucia bezpieczeństwa jest bardzo zadowolonych 39 (38%), raczej zadowolonych 46 (45%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 7 (7%), bardzo niezadowolonych 2 (2%) uczniów.

Natomiast z poziomu materialnego rodziny bardzo zadowolonych jest 64 (63%), raczej zadowolonych 28 (27%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 3 (3%) uczniów.

Ze swojej pozycji w szkole, w klasie bardzo zadowolonych jest 41(40%), raczej zadowolonych 38 (37%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 14 (14%), raczej niezadowolonych 2 (2%) uczniów.

Z kontaktów z kolegami bardzo zadowolonych jest 57 (56%), raczej zadowolonych 31 (30%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 8 (8%), raczej niezadowolonych 1 (1%), bardzo niezadowolonych 1 (1%), zaś z kontaktów z rodzicami bardzo zadowolonych 83 (81%), raczej zadowolonych 15 (15%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 3 (3%), bardzo niezadowolonych 1 (1%) uczniów.

Podsumowując kontakty z nauczycielami bardzo zadowolonych jest 35 (34%), raczej zadowolonych 49 (48%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 14 (14%), bardzo niezadowolonych 1 (1%) uczniów.

Ze swojej inteligencji i zdolności bardzo zadowolonych jest 40 (39%), raczej zadowolonych 37 (36%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 18 (18%), - raczej niezadowolonych 1 (1%), bardzo niezadowolonych 1 (1%) uczniów.

Również ze swojego wyglądu bardzo zadowolonych jest 46 (45%), raczej zadowolonych 28 (27%). trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 17 (17%), raczej niezadowolonych 1 (1%), bardzo niezadowolonych 1 (1%) uczniów.

Ze swojego zdrowia bardzo zadowolonych jest 58 (57%), raczej zadowolonych 26 (26%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 8 (8%), bardzo niezadowolonych 1 (1%) uczniów.

Ze swojego charakteru bardzo zadowolonych jest 50 (49%), raczej zadowolonych 40 (39%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 5 (5%), raczej niezadowolonych 1 (1%). bardzo niezadowolonych 2 (2%) uczniów.

Ze sposobu spędzania czasu wolnego bardzo zadowolonych jest 60 (59%), raczej zadowolonych 26 (26%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 13 (13%), raczej niezadowolonych 1 (1%), bardzo niezadowolonych 2 (2%) uczniów.

Z możliwość decydowania o sobie bardzo zadowolonych jest 43 (42%), raczej zadowolonych 38 (37%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 12 (12%), raczej niezadowolonych 3 (3%), bardzo niezadowolonych 2 (2%) uczniów i możliwości rozwoju swoich zainteresowań bardzo zadowolonych jest 56 (55%), raczej zadowolonych 28 (27%), trochę zadowolonych, a trochę niezadowolonych 10 (10%) uczniów.

Podsumowując ten obszar można stwierdzić, że bardzo dużo uczniów jest zadowolonych z poczucia bezpieczeństwa 39 (38%) i raczej zadowolonych 46 (45%). Uczniowie ci mają bardzo dobry kontakt z kolegami i koleżankami 88 (86%), również z rodzicami 98 (96%), a także z nauczycielami 84 (82%). Uczniowie ci są zadowoleni ze swojego zdrowia 84 (83%), również ze sposobu spędzania wolnego czasu 86 (85%). Z możliwości decydowania o sobie również młodzież jest zadowolona 81 (79%), a także z rozwoju swoich zainteresowań 84 (82%). Tylko pojedyncze osoby wyrażają niezadowolenie w tym obszarze.

Badając poziom zadowolenia uczniów z pobytu w szkole, młodzież stwierdza, że określenie: lubię moją klasę jest trochę prawdziwe, trochę nie 5 (5%), raczej prawdziwe 25 (25%), całkowicie prawdziwe 46 (45%); lubię większość nauczycieli, którzy uczą mnie w tym roku jest całkowicie

nieprawdziwe 2 (2%), trochę prawdziwe, trochę nie 4 (4%), raczej prawdziwe 33 (32%), całkowicie prawdziwe 36 (35%), raczej nieprawdziwe 2 (2%); lubię moją szkołę jest trochę prawdziwe, trochę nie 12 (12%), raczej prawdziwe 24 (24%), całkowicie prawdziwe 52 (51%).

Zdecydowana większość uczniów lubi swoją klasę 71 (70%), a także większość nauczycieli 69 (67%) oraz szkołę 76 (75%).

Badając poziom zaangażowania do obowiązków szkolnych(nauki) młodzież stwierdza, że określenie obowiązki szkolne są dla mnie bardzo ważne jest całkowicie nieprawdziwe 5 (5%), raczej nieprawdziwe 5 (5%), trochę prawdziwe, trochę nie 11 (11%), raczej prawdziwe 35 (34%), całkowicie prawdziwe 41 (40%); a nauka w szkole jest mi potrzebna , żeby lepiej zrozumieć świat jest trochę prawdziwe, trochę nie 14 (14%), raczej prawdziwe 29 (28%), całkowicie prawdziwe 51 (50%), raczej nieprawdziwe 3 (3%), całkowicie nieprawdziwe 3 (3%); nauka w szkole pomoże mi osiągnąć swoje cele życiowe jest raczej nieprawdziwe 1 (1%), trochę prawdziwe, trochę nie 3 (3%), raczej prawdziwe 14 (14%), całkowicie prawdziwe 28 (28%), całkowicie nieprawdziwe 4 (4%); jeśli chcę osiągnąć sukces zawodowy to muszę się dobrze uczyć jest trochę prawdziwe, trochę nie 6 (6%), raczej prawdziwe 10 (10%), całkowicie prawdziwe 25 (25%).

Młodzież uważa, że obowiązki szkolne są dla nich ważne 76 (75%), natomiast nie podziela takiego poglądu 10 (10%) uczniów. Aby lepiej zrozumieć świat, uczy się 94 (93%) uczniów a także liczy na realizację swoich celów życiowych przez naukę 45 (44%) uczniów.

W obszarze częstość wagarowania razem z całą klasą opuściliśmy cały dzień, uczniowie stwierdzili, że: nie zdarzyło się 46 (45%), raz lub kilka razy w życiu 2 (2%), kilka razy w ostatnim miesiącu 1 (1%); że razem z całą klasą opuściliśmy pojedyncze lekcje: nie zdarzyło się 47 (46%), kilka razy w ostatnim miesiącu 1 (1%); razem z kilkoma osobami opuściliśmy cały dzień odpowiedziało: nie zdarzyło się 47 (46%), raz lub kilka razy w życiu 1 (1%); razem z kilkoma osobami opuściliśmy pojedyncze lekcje odpowiedziało: nie zdarzyło się 48 (47%) uczniów; samemu opuściłem cały dzień udzieliło odpowiedzi: nie zdarzyło się 45 (44%), raz lub kilka razy w życiu 1 (1%), raz lub kilka razy w życiu 3 (3%) uczniów; samemu opuściłem pojedyncze lekcje zadeklarowało: nie zdarzyło się 47 (46%), kilka razy w tym roku szkolnym 1 (1%) uczniów.

W tym obszarze daje się zauważyć, że 47 (46%) uczniów nie chodzi na wagary, niestety połowa uczniów nie udzieliła żadnej informacji, a daje się zauważyć, że dla kilku osób wagary są częstym wydarzeniem.

Przeżywając trudne chwile w życiu (sposób rozwiązywania problemu) uczniowie szukają często samotności 13 (13%), czasami 39 (38%), nigdy 41 (40%); idą porozmawiać do kolegi, koleżanki często 39 (38%), czasami 35 (34%), nigdy 23 (23%); zapalają papierosa nigdy 97 (95%), czasami 4 (4%); idą do kina lub do teatru często 4 (4%), czasami 40 (39%), nigdy 55 (54%); rozmawiają o swoich sprawach z rodzicami często 36 (35%), czasami 38 (37%), nigdy 25 (25%); piją trochę alkoholu czasami 1 (1%), nigdy 62 (61%); objadają się często 4 (4%), czasami 25 (25%), nigdy 70 (69%); płaczą często 20 (20%), czasami 43 (42%), nigdy 52 (51%); niszczą jakieś rzeczy, sprzęty czasami 16 (16%), nigdy 74 (73%); zajmują się sportem lub dużo spacerują często 32 (31%), czasami 50 (49%), nigdy 65 (64%); biorą leki uspokajające, pobudzające lub jakiś narkotyk nigdy 79 (78%); czytają książkę często 29 (28%), czasami 33 (32%), nigdy 20 (20%); słuchają muzyki lub oglądają telewizję często 36 (35%), czasami 36 (35%), nigdy 28 (27%); stosują głodówki, nie jedzą często 2 (2%), czasami 9 (9%), nigdy 85 (83%); szukają pomocy nauczyciela, pedagoga, psychologa często 2 (2%), czasami 5 (5%), -nigdy 52 (51%); złością się i kłóć z najbliższymi często 3 (3%), czasami 24 (24%), nigdy 76 (75%); starają się szybko zapomnieć o trudnościach często 18 (18%), czasami 37 (36%), nigdy 39 (38%); obrażam się na cały świat, często 10 (10%), czasami 26 (25%), nigdy 58 (57%); modli się często 26 (25%), czasami 42 (41%), nigdy 23 (23%); zajmują się komputerem (gry, Internet) często 7 (7%), czasami 17 (17%), nigdy 8 (8%); leżą do góry brzuchem często 13 (13%), czasami 39 (38%), nigdy 45 (44%); myślą ciągle o problemie i nie odpoczywają często 5 (5%), czasami 40 (39%), nigdy

53 (52%); malują, grają na instrumencie muzycznym często 18 (18%), czasami 33 (32%), nigdy 45 (44%); robią coś innego często 36 (35%), czasami 42 (41%), nigdy 14 (14%).

Przeżywając trudne chwile w życiu, młodzi ludzie szukają samotności 52 (51%), idą porozmawiać do kolegi / koleżanki 73 (72%), oraz z rodzicami 74 (73%). Niepokoi fakt, że z pomocy nauczyciela, psychologa, pedagoga korzysta tylko 7 (7%) uczniów. Również należy zaznaczyć, że młodzież w chwilach trudnych objada się 29 (28%), działa agresywnie (niszczy rzeczy) 16 (16%), stosują głodówki 11 (11%), a także zdarza się wypicie alkoholu 1 (1%). Należy wziąć pod uwagę, że w tym obszarze młodzież niechętnie udzielała odpowiedzi.

Podczas propozycji na ewentualne skorzystanie z propozycji niedozwolonych używek, takich jak zapalenie tytoniu/ papierosa młodzież stwierdziła, że na pewno odmówi 93 (91%), raczej odmówi 2 (2%), na pewno przyjmę propozycję 2 (2%); wypicie alkoholu na pewno odmówi 95 (93%), raczej odmówi 1 (1%); na pewno przyjmie propozycję 1 (1%).

Należy zauważyć, że z propozycji zapalenia tytoniu skorzystało by 2 (2%) uczniów, a propozycje wypicia alkoholu przyjąłaby jedna osoba.

W obszarze ilość zachowań agresywnych(dręczenie): uczniowie stwierdzili, że byli dręczeni ani razu 68 (67%), 1 raz 5 (5%), 2 razy 7 (7%), 3 razy i więcej 8 (8%); oni dręczyli innych ani razu 76 (75%), 1 raz 9 (9%), 2 razy 1 (1%), 3 razy i więcej 1 (1%).

Należy stwierdzić, że uczniowie są dręczeni, a także dręczą innych co powoduje, że należy zastanowić się i ewentualnie przeprowadzić szczegółowe badania, o powody takich agresywnych zachowań.

Analiza przeprowadzonych ankiet w klasach VII-VIII wskazuje na następujące wnioski z badania:

Badając poziom zaangażowania do obowiązków szkolnych(nauki) młodzież stwierdza, że obowiązki szkolne są dla mnie bardzo ważne trochę prawdziwe, trochę nie 20 (25%), raczej prawdziwe 38 (47%), całkowicie prawdziwe 21 (26%); nauka w szkole jest mi potrzebna, żeby lepiej zrozumieć świat raczej nieprawdziwe 5 (6%); trochę prawdziwe, trochę nie 14 (17%), raczej prawdziwe 30 (37%), całkowicie prawdziwe 30 (37%), całkowicie nieprawdziwe 2 (3%); nauka w szkole pomoże mi osiągnąć swoje cele życiowe raczej nieprawdziwe 3 (4%), trochę prawdziwe, trochę nie 13 (16%), raczej prawdziwe 29 (36%), całkowicie prawdziwe 34 (42%); jeśli chcę osiągnąć sukces zawodowy to muszę się dobrze uczyć całkowicie nieprawdziwe 1 (1%), trochę prawdziwe, trochę nie 17 (21%), raczej prawdziwe 21 (26%), całkowicie prawdziwe 29 (36%).

Młodzież uważa, że obowiązki szkolne są dla nich ważne 59 (73%), natomiast nie podziela takiego poglądu 20 (25%) uczniów. Aby lepiej zrozumieć świat, uczy się 60 (74%) uczniów a także liczy na realizację swoich celów życiowych przez naukę 50 (62%) uczniów.

W obszarze częstość wagarowania (stosunek do obowiązków szkolnych) razem z całą klasą opuściliśmy cały dzień, uczniowie stwierdzili, że: nie zdarzyło się 77 (95%), raz lub kilka razy w życiu 3 (4%); że razem z całą klasą opuściliśmy pojedyncze lekcje: nie zdarzyło się 79 (98%); razem z kilkoma osobami opuściliśmy cały dzień odpowiedziało: nie zdarzyło się 79 (98%), raz lub kilka razy w życiu 2 (2%); razem z kilkoma osobami opuściliśmy pojedyncze lekcje odpowiedziało: nie zdarzyło się 73 (93%) uczniów; samemu opuściłem cały dzień udzieliło odpowiedzi: raz lub kilka razy w życiu 7 (7%), uczniów; samemu opuściłem pojedyncze lekcje zadeklarowało: nie zdarzyło się 70 (86%), kilka razy w tym roku szkolnym 2 (2%) uczniów, kilka razy w ostatnim miesiącu 1 (1%).

W tym obszarze daje się zauważyć, że 79 (98%) uczniów nie chodzi na wagary, a daje się zauważyć, że dla kilku osób wagary są częstym wydarzeniem.

W obszarze umiejętność asertywnego zachowania (ryzykowne zachowanie), uczniowie udzielili odpowiedzi odmawiam 40 (49%), robię to co chcę 21 (26%), unikam jej, jego towarzystwa 5 (6%), robię coś innego (mówię, że nie chcę) 2 (2%).

Uczniowie potrafią odmówić bądź nie chcą się przypodobać rówieśnikom przez nieakceptowane zachowania 61 (70%).

Przeżywając trudne chwile w życiu (sposób rozwiązywania problemu) uczniowie szukają często samotności 24 (30%), czasami 32 (40%), nigdy 24(30%); idą porozmawiać do kolegi, koleżanki często 18 (22%), czasami 39 (48%), nigdy 21 (26%); zapalają papierosa nigdy 75 (93%), czasami 3 (4%); Idę do kina lub do teatru czasami 13 (16%), nigdy 69 (85%), często 4 (5%); rozmawiam o swoich sprawach z rodzicami często 13 (16%), czasami 35 (43%), nigdy 30 (37%); pije trochę alkoholu czasami 4 (5%), nigdy 73 (90%), często 2 (3%); objadam się często 13 (16%), czasami 31 (38%), nigdy 35 (43%); płacze często 20 (25%), czasami 34 (42%), nigdy 25 (31%); niszczę jakieś rzeczy, sprzęty często 5 (6%), czasami 17 (21%), nigdy 38 (47%); zajmuję się sportem lub dużo spaceruję, często 3 (4%), czasami 31 (38%), nigdy 25 (31%); biorę leki uspokajające, pobudzające lub jakiś narkotyk często 3 (4%), nigdy 75 (93%), czasami 1 (1%); czytam książkę często 9 (11%), czasami 26 (32%), nigdy 46 (57%); słucham muzyki lub oglądam telewizję często 43 (53%), czasami 28 (35%), nigdy 8 (10%); stosuję głodówki, nie jem często 2 (3%), czasami 10 (12%), nigdy 66 (82%); szukam pomocy nauczyciela, pedagoga, psychologa często 2 (3%), czasami 12 (15%), nigdy 65 (80%); złoszczę się i kłócę z najbliższymi często 12 (15%), czasami 33 (41%), nigdy 34 (42%); staram się szybko zapomnieć o trudnościach często 10 (12%), czasami 44 (54%), nigdy 18 (22%); obrażam się na cały świat często 6 (7%), czasami 30 (37%), nigdy 43 (53%); modłę się często 12 (15%), czasami 33 (41%), nigdy 36 (44%); zajmuję się komputerem (gry, Internet) często 21 (26%), czasami 36 (44%), nigdy 15 (19%); leżę do góry brzuchem często 21 (26%), czasami 28 (35%), nigdy 40 (49%); myślę ciągle o problemie i nie odpoczywam często 11 (14%), czasami 37 (46%), nigdy 30 (37%); maluję, gram na instrumencie muzycznym często 6 (7%), czasami 14 (17%), nigdy 58 (72%); robię coś innego często 23 (28%), czasami 46 (57%), nigdy 32 (40%).

Niepokoi fakt, że młodzi ludzie przeżywając trudne chwile w życiu nigdy 30 (37%) nie rozmawia z rodzicami, czasami pije alkohol 4 (5%), bierze leki uspokajające, pobudzające lub narkotyk często 3 (4%). Nie szuka nigdy pomocy nauczyciela, pedagoga, psychologa 65 (80%), kłóci się 12 (15%) i często szuka samotności 24 (30%).

Obserwacja zachowań niepożądanych u rówieśników przedstawia się następująco:

palenie papierosów widziało nigdy 41 (51%), raz w życiu 5 (6%), kilka razy w moim życiu 15 (19%), kilka razy w roku 5 (6%), kilka razy w miesiącu 5 (6%), kilka razy w tygodniu 6 (7%), codziennie 3 (4%); picie alkoholu nigdy 55 (68%), raz w życiu 8 (10%), kilka razy w moim życiu 10 (12%), kilka razy w miesiącu 3 (4%), kilka razy w tygodniu 1 (1%), codziennie 3 (4%); jest pijany nigdy 59 (73%), raz w życiu 9 (11%), kilka razy w moim życiu 9 (11%), kilka razy w miesiącu 5 (6%); zażywa leki w celu odurzenia się nigdy 76 (94%), codziennie 2 (3%); zażywa dopalacze nigdy 78 (96%), raz w życiu 1 (1%), codziennie 2 (3%); pali marihuanę/haszysz nigdy 75 (93%), raz w życiu 1 (1%), codziennie 2 (3%); zażywa inne narkotyki nigdy 76 (94%), kilka razy w życiu 2 (3%), codziennie 2 (3%); używa wywisk/ wulgaryzmów nigdy 31 (38%), raz w życiu 1 (1%), kilka razy w moim życiu 3 kilka razy w roku 2 (3%), kilka razy w miesiącu 4 (5%), kilka razy w tygodniu 12 (15%), codziennie 7 (9%); stosuję przemoc fizyczną/ bicie nigdy 32 (40%), raz w życiu 4 (5%), kilka razy w moim życiu 6 (7%), kilka razy w roku 2 (3%), kilka razy w miesiącu 9 (11%), kilka razy w tygodniu 12 (15%), codziennie 26 (32%).

Obserwacja zachowań ryzykownych u rówieśników wskazuje, że kilka razy w tygodniu 6 (7%) bądź codziennie 3 (4%), młodzież widzi palących papierosy rówieśników, a także pijących alkohol kilka razy w miesiącu 5 (6%). Niepokoi również fakt, że uczniowie widzą że rówieśnicy codziennie 2 (3%)

zażywają dopalacze i palą marihuanę 2 (3%), ponadto młodzież codziennie 7 (9%) słyszy wulgaryzmy i widzi przemoc fizyczną / bicie codziennie 26 (32%).

Stosunek młodzieży do niewłaściwych zachowań rówieśników wskazuje na to, że palenie tytoniu, papierosów akceptuje w pełni 4 (5%), uważa, że to czasami dopuszczalne 5 (6%), jest to obojętne 25 (31%), uważa, że tak być nie powinno 27 (33%), że jest to zupełnie niedopuszczalne 18 (22%); picie alkoholu, że jest czasami dopuszczalne 7 (9%), jest to obojętne 23 (28%), że tak być nie powinno 26 (32%), jest to zupełnie niedopuszczalne 20 (25%); zażywanie leków w celu odurzenia się, że to czasami dopuszczalne 1 (1%), jest to obojętne 5 (6%), że tak być nie powinno 25 (31%), jest to zupełnie niedopuszczalne 40 (49%), akceptuje to w pełni 2 (3%), jest to obojętne 8 (10%); zażywanie dopalaczy jest to obojętne 8 (10%), że tak być nie powinno 17 (21%), jest to zupełnie niedopuszczalne 50 (62%), akceptuje to w pełni 2 (3%); stosowanie mocnych słów (wyzwiska, wulgaryzmy) akceptuje to w pełni 8 (10%), że to czasami dopuszczalne 8 (10%), jest to obojętne 27 (33%), że tak być nie powinno 29 (36%), jest to zupełnie niedopuszczalne 9 (11%); stosowanie siły we wzajemnych relacjach (siła fizyczna, bicie), jest to obojętne 9 (11%), że tak być nie powinno 33 (41%), jest to zupełnie niedopuszczalne 28 (35%), akceptuje to w pełni 4 (5%), że to czasem dopuszczalne 1 (1%).

Podsumowując ten obszar można zauważyć, że palenie papierosów akceptuje w pełni 4 (5%) uczniów, a czasami że jest to dopuszczalne 5 (6%). Niepokoi fakt, że za dopuszczalne picie alkoholu uważa 7 (9%) uczniów, a zażywanie leków w celu odurzania się akceptuje w pełni 2 (3%) uczniów. Zażywanie dopalaczy akceptuje 2 (3%) uczniów jak również stosowanie wyzwisk i wulgaryzmów 8 (10%) uczniów. Stosowanie siły we wzajemnych relacjach akceptuje w pełni 4 (5%) badanych uczniów.